

Ny tollavgivning fra 2023 og Tolletaten avvikler direktekjørings-ordningen fra mars 2025

Publisert: 13.03.2023 kl 19:27

Ny tollavgiftslov og ny vareførselslov

Tidligere toll er erstattet av to nye lover med virkning fra 2023:

- Tollavgiftsloven (Lov om tollavgift av 11. mars 2022 nr. 8) med tilhørende forskrift
- Vareførselsloven (Lov om inn- og utførsel av varer av 11 mars 2022 nr. 9) med tilhørende forskrifter.

Det er også gjort endringer i merverdiavgiftsbestemmelsene knyttet til fritak for varer ved innførsel.

De nye tollene viderefører i stor grad tidligere regelverk, men i et nytt format. Bestemmelser om tolltariffering for finne riktig varenummer i tolltariffen, tollverdi for å beregne korrekt innførselsverdi, opprinnelsesregler knyttet til frihandelsavtalene og fastsettelse av toll, tilleggstoll og overtredelsesgebyr er i hovedsak som tidligere.

De sentrale endringene knytter seg til delvis omlegging av tollprosedyrene hvor Tolletaten først i løpet 2025 vil ha fått gjennomført full implementering. Videre er etaten i gang med implementering av Digitoll som vil lette tolldokumentasjon og grensepassering betydelig.

Det er særlig speditørene som på vegne av importør eller eksportør som merker omleggingen av tollavgivningen. Speditørene bør bl.a. sikre seg at de har fullmakt til å opptre på vegne av sine kunder og helst gjennom en skriftlig fullmakt selv om sistnevnte ikke er uttrykkelig nevnt i de nye reglene.

Nye prosedyrekoder – ny ordning for tollager

Formålet med innføring av nye tollprosedyrer er å bringe de norske prosedyrene på nivå med EUs tilsvarende bestemmelser. Prosedyrekoden blir med dette firesifret, for å innhente flere opplysninger og få bedre kontroll på vareførselen (to siffer for aktuell prosedyre og to siffer for forutgående prosedyre). For ordinær innførsel er det utarbeidet 9 prosedyrekoder, og for utførsel av proviantering er det utarbeidet hele 15 tollprosedyrer. Les mer om de nye prosedyrekodene [her](#).

Sentralt er innføring av ny tollprosedyre for tollagerhold. Det innebærer at varene som legges inn på et tollager skal deklarerer, på samme måte som andre tollprosedyrer krever utstedelse av en deklarasjon (jf. vareførselsloven § 3-2). Tollager var tidligere ikke regulert som en egen prosedyre.

Hva som vil stilles av krav ved deklarasjon til tollager fremgår av vareførselsforskriften § 4-4-1.

Forskjellen mellom tollprosedyren for fri disposisjon og tollager vil være krav om opplysninger om leveringsvilkår og varens tollverdi. De skjerpede kravene er for fortolling til fri disponering, men det kreves nå også god kjennskap til varer som fortolles til varelager. Den nye prosedyren vil gi Tolletaten bedre kontroll og kjennskap til varene som befinner seg i det norske tollområdet.

Direktekjøringsordningen avvikles mars 2025

Ordningen med at speditørene kunne benytte seg av sin tollagerordning A og sende varene til mottaker i Norge uten fortolling vil opphøre. Tolletaten varslet 9. mars 2023 at direktekjøringsordningen (også omtalt som 10-dagersregelen) skal avvikles i mars 2025. Formålet med avviklingen er å sikre at opplysninger om varene som importeres til Norge sendes inn og blir behandlet av Tolletaten før eller senest ved grensepassering.

Omleggingen må ses i sammenheng at alle varer skal underlegges en tollprosedyre og at det skal sendes inn en deklarasjon før eller senest ved grensepassering. Det er lagt opp til flere overgangsperioder. Når det blir satt en dato for overgangsordningen, vil det skje to ting:

Tolletaten skriver i sitt varsel:

Tolletaten legger nå frem den nye tidsplanen for avvikling av direktekjøringsordningen og digitalisering av melde- og opplysningsplikten. Mars 2025 er det nye planlagte tidspunktet for når direktekjøring skal være avviklet og digital melde- og opplysningsplikt innført. Deklarering før eller ved grensepassering og digital melde- og opplysningsplikt er tilgjengelig allerede nå, og dermed blir det en omleggingsperiode på 24 måneder før dette skal være fullt ut gjennomført.

Direktekjøringsordningen har i flere tiår vært en unntaksordning i tollregelverket for å deklarene varer etter grensepassering slik at det ikke oppstår køer ved de største grenseovergangene. Ulempen ved denne ordningen er dårlig kontroll med hvilke varer som føres inn i landet. God kontroll med vareførselen inn til Norge er svært viktig for å beskytte landet mot trusler mot liv, helse, miljøet vårt, vår felles samfunnsikkerhet, og for å sikre riktige og fullstendige opplysninger om varere som grunnlag for fastsetting av avgifter.

Se: <https://www.toll.no/no/verktoy/regelverk/nytt-fra-tolletaten/tolletaten-avvikler-direktekjøringsordningen-i-mars-2025-og-samtdigi-innfores-digital-meldte--og-opplysningspliktk/>

Denne avklaringen vil gi virksomhetene og speditørene to år på de nødvendige endringene for å få avviklet direktekjøringsordningen.

Innføring av Digitoll

I forbindelse med avviklingen av direktekjøringsordningen, og med det overgang til fortolling før import, innfører Tolletaten Digitoll.

Digitoll er et konsept som understøtter digital informasjonsinnsending og oppfyllelse av pliktene (forhåndsvarsling, deklarasjon, melde- og opplysning og fremlegging) for virksomhetene. Formålet med ordningen er å legge til rette for mer automatisert og effektiv behandling av deklarasjoner, effektivisere grensepasseringen og innhente informasjon om forsendelsen og transporten før varene krysser grensen, fremfor at informasjonen sendes inn etter at varene har krysset grensen.

Selv om det er gitt reviderte innføringsplaner for avvikling av direktekjøringsordningen, har Tolletaten gitt uttrykk for at virksomhetene kan koble seg på Digitoll-løsningen så snart som mulig. Ordningen med Digitoll er nå frivilling og gjort tilgjengelig for veitransport på Svinesund og Ørje og skal gjøres tilgjengelig på øvrige grensesteder for veitransport utover i 2023. Ordningen skal også ruller ut for ferge, fly, sjøtransport og jernbane. Les mer om Digitoll her: [Digital tollbehandling for bedrifter - Tolletaten](#)

Nye Begreper - deklarasjonspliktig

Vi nevner kort at begrepet «**deklarasjonspliktig**» er et nytt begrep tatt inn i vareførselsloven § 1-3 bokstav a. Her fremgår det at en deklarasjonspliktig er «den som leverer en deklarasjon i eget navn, eller den som deklarasjonen leveres på vegne av» - den reelle importøren av en vare. Denne definisjonen er lik definisjonen for «declarant» i EUs tollkodeks (UCC) Artikkel 5 nr. 15. Innføringen av begrepet deklarasjonspliktig kan skape noe forvirring med tanke på at begrepet deklarant i Norge ikke er det samme som «declarant» i EU. I Norge er uttrykket «deklarant» et veletablert bransjeuttrykk.

I tidligere tollov ble betegnelsen «deklarerert mottaker» benyttet om vedkommende som står som mottaker på deklarasjonen. Dette begrepet blir fremover omfattet av definisjonen deklarasjonspliktig og begrepet «deklarerert mottaker» vil derfor bortfalle.

Ny tollovgivning åpner opp for at speditør kan opptre i boks 8 i deklarasjonen (som mottaker). Så lenge den reelle mottaker, for eksempel er en privatperson uten fradragsrett for merverdiavgift, fremstår ordningen som uproblematisk, men dersom mottaker er en virksomhet som ønsker å fradragsføre merverdiavgiften er det viktig at speditør kun står som representant i boks 14 i deklarasjonen og ikke som mottaker i boks 8 i deklarasjonen.

Skriftlig fullmakt for tollrepresentanter

I de nye tollovene er det kommet en ny formulering rundt kravene til **fullmakt for tollrepresentanter**. Det fremgår av vareførselsloven § 7-21 at den som deklarerer varer på vegne av noen andre må kunne sannsynliggjøre at deklarasjonen leveres på vegne av den reelle importøren / den «deklarasjonspliktige».

Det er ikke stilt krav om at fullmakten må være skriftlig, men tollrepresentanten må kunne sannsynliggjøre at det foreligger en fullmakt dersom vedkommende blir bedt om det. Det er ikke helt klart hva som kreves av fullmakten for tollrepresentanten, men i forslag til lovendring uttaler Finansdepartementet at det ved vurderingen av om det foreligger et fullmaktsforhold må foretas en konkret vurdering av de faktiske forholdene i hvert enkelt tilfelle, samt at det ikke er krav om skriftlighet. Departementet har eksempelvis vist til at fullmaktsforhold kan følge av leveringsvilkårene, partenes oppførsel eller andre forhold rundt importen av varene. Vi anbefaler tollrepresentantene, dvs. speditørene å utarbeide en skriftlig fullmakt de kan benytte på sine oppdrag. Dersom tollrepresentanten ikke kan dokumentere at det foreligger en fullmakt anses tollrepresentanten å handle i eget navn og for egen regning.

Om KPMG

Hold deg oppdatert

Redaktør for Verdt å vite

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, Norwegian limited liability companies and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.